

КЊАЖЕВСКО-СРПСКИ ТЕАТАР
ОСНОВАН 1835. ГОДИНЕ

КЊАЖЕВСКО-СРПСКИ ТЕАТАР
КРАГУЈЕВАЦ

Број / 01/1678
Датум / 20.12. 2022 год
КРАГУЈЕВАЦ

КРАГУЈЕВАЦ (34000), Даничићева 3 Телефон: +381 34 617 0 500, факс
+381 34 617 0 504 pozoristetiv@open.telekom.rs www.joakimvujic.com

ПРОГРАМА РАДА КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА ЗА 2023. ГОДИНУ

Рад Књажевско-српског театра у 2023. години биће усмерен на реализацију различитих програмских активности:

ПРОДУКЦИЈА ПОЗОРИШНИХ ПРЕДСТАВА - ПРЕМИЈЕРНИ ПРОГРАМ

1. Представа у режији Оливере Јежине

„КОЛАБОРАЦИЈА“, Роналд Харвуд или „МАЧКА НА УСИЈАНОМ ЛИМЕНОМ КРОВУ“ Тенеси Вилијамса

Једна од две представе „Колаборација“ или „Мачка на усијаном лименом крову“ биће реализована у режији Оливере Јежине. „Колаборација“ је драма познатог енглеског писца и оскаровца Роналда Харвуда која говори о уметничком партнерству и сукобу између Ричарда Штрауса и писца јеврејског порекла, Штефана Цвајга, смештена у 30-те године 20. века у Немачкој. На крају текста Цвајг извршава самоубиство, јер га је Штраус оптужио за колаборацију са нацистима. Цела драма се бави осетљивим моралним питањима, идентитетом и вером, која искрсавају у ратно време и садржи јаке психолошке дијалоге који дају велике могућности извођачима за глумачко изражавање и врхунска уметничка остварења.

Мелодрама „Мачка на усијаном лименом крову“ ремек-дело Тенеси Вилијамса је прича о посрнућу и правој љубави која се објављује у последњем тренутку. Ова мелодрама отвара многа питања која у

потпуности кореспондирају са временом коме и ми живимо као што су питање искрене љубави, наследства, породичних односа и сл.

Избор једне од две наведене представе зависиће од расположивости уметничких сарадника у тренутку припреме представе, као и од детаљног плана трошкова.

2. „ОТШЕЛНИК“

Петар Михајловић

Режија: Југ Ђорђевић

„Отшелник“ - Како је кренуло, једино што можемо је да се надамо да ће да стане? Или баш супротно?

„Иако је вирус (лат. вирус - отров) субмикроскопски инфективни агенс који се репликује стриктно унутар живих ћелија организма, рабимо стварност у којој његов утицај на спољашњи живот испада још радикалнији јер је, и цивилизацијски, а и из визуре појединца, већ неко време представа много битнија од суштине. Термин „социјална дистанца“ делује као казна, а не као алат самозаштите. Ипак, кованица, која би, чини се, требала да буде хуманија (кад се већ сви хуманошћу толико бусају), која је, у конкретном „коронском“ случају требала да се задовољи основном верзијом која гласи: „физичка дистанца“, дакако није нова већ је, једноставно, постала модерна. Многима пандемија није била потребна да схвате да суштинску заштиту од „свега осталог“ може да понуди једино поменута дистанца, у било ком облику, било којој верзији, по могућству, комбинација свих могућих верзија...

Еремита, пустињак, отшелник или, можда, човек коме су се сви остали смучили па је од свих осталих и побегао. Духовна, теолошка или световна, филозофска или она једнодимензионална, везана за физичку моћ или немоћ. Да ли Павле Тивејски или Ничеов Заратустра или можда само Кристофер Томас Најт који је 27 година живео сам тамо негде по неким просторствима америчке државе Мејн и то у близини Београдских језера надомак Београда (Белграде, Маине). Разлози и мотиви су небитни али и подједнако релевантни.

Усамљеник који нема контаката са другима сем што им упада у викендице и краде ствари. Повремено. Одлазак од људи, замишљен као нешто најинтимније на свету. Буквално сам са собом. Огољен до коске и слободан све до тренутка када се пред њим појави нико други до он сам. Али, попут одраза у огледалу, све је обрнуто. Срце са леве, прелази на десну страну. И ту, у том тренутку, друга страна "медаље". Побећи од других значи остати сам. Остати сам значи остати без заштите. Лакше те пронађе кад си сам, било шта или било ко, јер немаш иза кога да се сакријеш...

Он, "ђавољи дупликат", животиње, шума (посебно то једно дрво са чијим корењем се још измучени Ладо Тајевић на Лелејској Гори рвао мислећи да је на њега нагрнуо нечастиви лично) али и глас са радија и случајни пролазник који га, као ноктима, колико толико, држе у свету људи..." Предходно наведено је опис аутора о представи „Отшелник“ која говори о актуелном тренутку у коме су се појединац и цивилизација у целини затекли. Сигурни смо да ће актуелност теме предстве допринети њеном значају, као и гледаности.

3. „ТРОВАЧИЦЕ“

По мотивима рада „Тровања у Кнежевини и Краљевини Србији“ Ивана Д.Јанковића

Режија: Анђелка Николић

Представа „Тровачице“ инспирисана је истинитим догађајима из наше прошлости: случајем масовног тровања у Њупријском округу седамдесетих година XIX века, када је 18 жена оптужено за 20 убистава; већина жртава били су мужеви оптужених.

Овај случај потврдио је тада раширену предрасуду да је тровање искључиво женска работа. Тај стереотип је имао утемељење у стварности, а злочиначком чину обично је претходила још једна насилна пракса. Жене су, наиме, најчешће тровале – да би се спасиле злостављања и понижавања. Муж је имао право да туче жену, додуше у јасно одређеним случајевима, и на прописан начин: у васпитне сврхе (када није послушна и када у нечем погреша – на пример, кад не скува ручак на време), чибуком или штапом.

Ако би желела правну заштиту, злостављана жена морала би пред судом да докаже да је муж туче безразложно или претерано, што је у пракси било тешко изводљиво, и то појашњава мотивацију највећег броја злочина тровањем.

Али, овакве злочиначке намере није било лако остварити у пракси. Жене које нису знале који отров је делотворан, где могу да нађу и како да га дозирају, морале су да потраже савете, упутства и помоћ других, пре свега надрилекарки и врачаца. Тако су стваране читаве мреже жена – завереница против мужева – и управо једна таква мрежа, највећа за коју се се зна, откривена је и изведена пред суд у Ћуприји 1875. године.

У њеном средишту била је Кадивка из Свилајнца, иначе позната као надрилекарка (лечила је од дечјег фраса, епилепсије и импотенције). У процесу је оптужена за тровање четвртог мужа и комшијског детета, као и за саучесништво у још 18 злочина (продавала је другим женама отров и учила их како да га користе). У истрази су скоро све оптужене признале злочине за које су их теретили, с тим што се сумња да су нека од ових признања изнуђена („Радила је маљица, секира и крвава кошуљица“, истакла је једна оптужена на главном претресу).

Но, бар су у положају оптужених за убиство жене биле третиране једнако као мушкарци. Ћупријски суд утврдио је кривицу код 13 од 18 оптужених жена. Њих пет осуђено је на смрт, а остале су добиле по 10, 15 или 20 година робије. Свим осуђенима за убиство мужа узето је за отежавајућу околност то што су погазиле и „супружничку дужност“.

Кнежевина је постала Краљевина, и променила много назива и граница до данашњег дана, медицина, фармакологија и форензика су напредовале, а свакако се развило и законодавство, као и правосудни систем. Но, да ли смо достигли ситуацију праведне расподеле друштвене моћи између полова? Да ли закон увек стигне да спречи да се на силу одговори – силом? Колико је данас солидарност присутна, са било које стране закона? То су питања која мотивишу драматурга Димитрија Коканова и редитељку Анђелку Николић да истраже ову занимљиву и недовољну познату

тематику, и направе црнохуморну представу о тровачицама из Њупријског округа.

Ова представа ће бити реализована у копродукцији са Првим приградским позориштем - *Пулс театром* из Лазаревца.

4. Представа у режији ГОРЧИНА СТОЈАНОВИЋА

Горчин Стојановић је један од најзначајнијих позоршних редитеља у нашој земљи који у својој богатој уметничкој каријери има велики број успешних и вишеструко награђиваних представа.

Договори око текста који ће режирати у Књажевско-српском театру током 2023. године су у току.

5. Копродукција Књажевско-српског театра и Никшићког позоришта (Никшић, Црна Гора)

Током 2022.године отпочела је сарадња између нашег театра и Никшићког позоришта. На затварању 17.Јоакимфеста своју представу *Боинг, боинг* извео је ансамбл Никшићког позоришта, а 7. новембра 2022.године у Никшићу директори два театра су потписали Споразум о пословно-техничкој сарадњи. Потписани Споразум представља основу за будућу сарадњу и копродукцију. Одлуку о комаду који ће бити реализован и уметничким сарадницима два позоришта ће донети почетком 2023.године.

6. Праизведба по тексту домаћег аутора

Током 2023.године планирали смо и праизведбу по делу домаћег аутора у циљу промоције домаћег драмског стваралаштва. Како би ова представа била и реализована аплицираћемо са предлогом пројекта на предстојећем конкурс Министарства културе за (су)финасирање пројекта из области позоришта.

7. Копродукција са приватним сектором

У циљу успостављања ближе сарадње Књажевско-српског театра са приватним иницијативама у култури са једне и смањења трошкова припреме

представа са друге стране, планирамо да са АТОСФИЛМ-ом из Београда реализујемо копродукцију која би укључивала ангажовање неких од најпознатијих српских глумаца. У реализацију ове представе поред афирмисаних српских глумаца били би укључени и глумци Књажевско-српског театра, као и кућни сценограф, костимограф, композитор. Премијера ове представе је планирана за другу половину 2023. године.

8. "ТАНГО"

Славомир Мрожек

Режија: Давид Алић

Представу *ТАНГО* по тексту прослављеног пољског драмског писца Славомира Мрожека (Slawomir Mrozek) на сцени Књажевско-српског театра поставиће млади талентовани редитељ Давид Алић. Најпознатија Мрожекова драма *ТАНГО* говори о међугенерацијском јазу у савременом свету, о времену порушених вредности које додатно компликује и чињеница да нове вредности нису ни изграђене.

Напомена: Предлог репертоара за 2023. годину може бити коригован у односу на више кључних фактора, а пре свега у односу на финансијске могућности и расположивост планираних уметника–сарадника, пандемијских околности као и у зависности од других потреба Театра, заједнице и публике. У репертоар за 2023. годину потенцијално би могли бити укључени и други комади домаћих и страних аутора, различитих жанрова намењених разноликој позоришној публици.

ПРЕДСТАВЕ ЗА ГЛУВЕ И НАГЛУВЕ

И током 2023. године Књажевско-српски театар ће организовати представе за глуве и наглуве грађане. Представе на знаковном језику биће релизоване једном или два пута месечно. Репертоарске представе Књажевско-српског театра изводиће се са преводом на знаковни језик како би глуви и наглуви посетиоци могли без потешкоћа да их прате.

На овај начин бисмо допринели инклузији ове циљне групе и укључили их у позоришни живот нашег града.

ДАН КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА

Театар сваке године традиционално обележава своју годишњицу и тим поводом додељује *Статуету Јоаким Вујић, Прстен са ликом Јоакима Вујића*, Годишње награде Театра, а од 2013. године и *Медаљон са ликом Јоакима Вујића*. На великој сцени нашег позоришта 15. фебруара 2023.године биће премијерно изведена представа, а у склопу програма обележавања годишњице Театра биће организован и традиционална изложба у Галерији *Јоаким*.

ЈОАКИМОВИ ДАНИ

У оквиру Мајских свечаности и обележавања Дана града Књажевско-српски театар традиционално организује Јоакимове дане- ревију позоришних представа домаћих аутора, а у оквиру које се изводе представе гостујућих позоришта из Србије и региона. То је прилика да крагујевачка публика премијерно погледа представе других позоришта и упозна се са њиховим ансамблима и уметничким постигнућима, али и да гостујуће представе упореди са представама нашег Театра.

Репертоар *Јоакимових дана* најчешће чини 5 најуспешнијих српских представа које су премијерно изведене у предходној позоришној сезони. Све предходне ревије карактерисала је изузетна посећеност крагујевачке позоришне публике. Циљ нам је да подржимо и промовишемо домаће драмско стваралаштво и младе писце.

ЈОАКИМФЕСТ 2023- међународни позоришни фестивал

Јоакимфест се одржава осамнаести пут и селективног је карактера. Фестивал се профилисао као изузетно ангажована уметничка смотра која непрестано и са свих аспеката преиспитује како место појединца у савременом друштву и околностима, тако и улогу самог театра у историјском контексту данашњице. У оквиру *Јоакимфеста* биће и богат

пратећи програм: јавно читање драмских текстова, мастер клас радионице, разговори са познатим ствараоцима...

Јоакимфест је основан 2006.године који се одржава сваке јесени у Крагујевцу, друге седмице у октобру (до 2019. Јоаким Интер Фест). Данас је то Фестивал савременог, модерног, друштвено, естетски и поетички референтног позоришта који избором представа настоји да буде видљив и препознатљив не само за локалну заједницу, него у земљи и ширем региону. Његов концепт је евро-регионални и темељи се на избору представа које су у пуном сагласју са модерним извођачким позоришним праксама.

Јоакимфест слави и негује естетски софистицирано, друштвено одговорно, субверзивно и еманципаторско позориште које се хвата у коштац с горућим проблемима и феноменима времена и света у којем живимо.

25 земаља је до сада узела учешће на *Јоакимфесту*, изведено је преко 140 представа, а учествовало је преко 800 учесника.

ГАЛЕРИЈА ЈОАКИМ

Током 2023. године у Галерији *Јоаким* биће постављене најмање 2 изложбе. Подсећамо да је Галерија *Јоаким* отворена почетком 2005.године као специјализовани простор намењен за излагање радова свих врста ликовних и визуелних уметности, а које су саставни део позоришне уметности: сценографија, костим, маска, фотографија, позоришни плакат...

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Књажевско-српски театар у склопу своје издавачке делатности превасходно се бави припремом и штампом монографија посвећених добитницима Статуете "Јоаким Вујић" у оквиру едиције "Јоакимови потомци".

Од 1985. године се додељује признање Статуета за изузетан допринос развоју позоришне уметности у Србији. Међу добитницима ове престижне награде налазе се нека од најзначајнијих имена српског позоришног живота друге половине двадесетог века и почетка двадесетпрвог века. Припадајући део ове награде је издавање монографије посвећене добитнику Статуете.

Услед недостатка финансијских средстава Књажевско –српски театар касни са припремом и објављивањем монографија. До сада своје монографије нису добили Андраш Урбан (у припреми), Рената Улмански (у припреми) , Нада Јуришић, Михаило Јанкетић, Герослав Зарић, Миланка Берберовић, Светозар Рапајић и Бранка Петрић.

Током 2023.године планирамо објављивање две монографије.

ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Фестивали за свако, па и за наше позориште су од изузетног значаја за будући рад, напредовање и померање уметничких граница. Позоришни фестивали нам омогућавају размену са другим уметницима из различитих средина и различитих култура. На њима се договара будућа сарадња, уговарају се гостовања, али и размене на уметничком и ресурсном нивоу. Фестивали су прилика да се упоредимо са другима, одмеримо снаге и одредимо будуће циљеве. Књажевско-српски театар у 2023. години планира да учествује на следећим фестивалима:

- Стеријино позорје – Нови Сад,
- Југословенски позоришни фестивал – Ужице,
- Сусрети Јоаким Вујић,
- Јоакимфест – Крагујевац,
- Театар у једном дејству –Младеновац,
- Дани комедије – Јагодина,
- Нушићеви дани – Смедерево,
- Сремчеви дани – Сента,
- Борини дани – Врање,
- Дани Зорана Радловића – Зајечар,
- Театар фест – Раковица - Баоград,
- Балкан театар фест – Димитровград,
- Дани Миливоја Живановића – Пожаревац,
- Масукини дани – Велика Плана,
- Вршачка јесен – Вршац

- Позоришни маратон – Лесковац, Сомбор
- Месс – Сарајево
- Тврђава театар – Смедерево
- Фестивал у Тивту, Црна Гора – Тиват,
- Барски љетопис - Бар
- Бутринти - Саранда, Албанија,
- Скапма – Елбасан, Албанија
- Шекспир фестивал - Печуј, Мађарска
- Охридско лето – Охрид, Македонија
- Фестивал у Скопљу – Скопље, Македонија,
- Фестивал у Белгороду – Белгород, Русија
- Дезире фестивал – Суботица
- Виркас – Вировитица, Хрватска
- Мостарска лиска – БИХ
- Међународни фестивал малих форми – Враца, Бугарска
- Давила ИнтаерФест – Питешти, Румунија
- Дани комедије-Бијељина
- Театар фест "Петар Кочић", Бањалука

Напомена: увек постоји могућност да Театар буде позван и за учешће на неком фестивалу који није у предходно наведеном списку.

Током 2023. године, а у складу са могућностима богате репертоарске понуде коју наш театар има планирамо више гостовања у земљи и иностранству. Извесно је да ћемо током 2023. године гостовати са нашим представама у Македонији, Хрватској, Босни и Херцеговини, Румунији....

Председник Управног одбора

У Крагујевцу, 20.12.2022. године

Светлана Ђелошевић

